

Halakhic Process

Legislation and Dissent

I. The Power of the Majority

<p>1a. M. Eiduyot 1:4 And why do they record the opinions of Shammai and Hillel to set them aside? — To teach the following generations that a man should not [always] persist in his opinion, for behold, the fathers of the world did not persist in their opinion.</p> <p>1b. M. Eiduyot 1:5 And why do they record the opinion of a single person among the many, when the halachah must be according to the opinion of the many? So that if a court prefers the opinion of the single person it may depend on him. <u>For no court may set aside the decision of another court unless it is greater than it in wisdom and in number. If it was greater than it in wisdom but not in number, in number but not in wisdom, it may not set aside its decision, unless it is greater than it in wisdom and in number.</u></p>	<p>1. משנה עדויות א:ד ולמה מזכירין את דברי שמאי והלל לבטלה ללמד לדורות הבאים שלא יהא אדם עומד על דבריו שהרי אבות העולם לא עמדו על דבריהם:</p> <p>משנה עדויות א:ה ולמה מזכירין דברי היחיד בין המרובין הואיל ואין הלכה אלא כדברי המרובין שאם יראה בית דין את דברי היחיד ויסמוך עליו <u>שאין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חברו עד שיהיה גדול ממנו בחכמה ובמנין היה גדול ממנו בחכמה אבל לא במנין במנין אבל לא בחכמה אינו יכול לבטל דבריו עד שיהיה גדול ממנו בחכמה ובמנין:</u></p>
<p>2a. B. Beitza 5a Rabbah said: Since the enactment of R. Johanan b. Zakkai, the egg is permitted; [To be eaten on the second day] for we have learnt:7 After the destruction of the Temple [Since the Temple no longer existed the reason for the previous enactment falls away] R. Johanan enacted that testimony [concerning the appearance of new moon] should be admitted the [whole] day.[So that the observance of the two days at the present time could only be on account of doubt, since only one of the two days is holy. For, even if witnesses came towards the end of the 30th, the whole of the 30th would be regarded as New Year and the 31st would be regarded as a weekday. But if no witnesses came on the 30th, the 31st would be New Year's day and the 30th, though observed as a holy day, was in reality an ordinary day; and therefore the egg laid on the 30th in such a case would be permitted on the 31st.] Said Abaye to him: But have not Rav and Samuel both said that the egg is forbidden [on the second day]? — He replied to him: I quote to you R. Johanan b. Zakkai, and you tell me about Rav and Samuel! [R. Johanan b. Zakkai was the greater authority] But for Rav and Samuel our Mishnah is a difficulty! — There is no difficulty. This [ruling] applies to us [Babylonians], but that [ruling] applies to them [the Palestinians]. [The enactment of R. Johanan b. Zakkai could only affect Palestine, where only one day, viz.,</p>	<p>2. תלמוד בבלי ביצה ה:א אמר רבה: מתקנת רבן יוחנן בן זכאי ואילך ביצה מותרת. דתנן: משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהו מקבלין עדות החדש כל היום. - אמר ליה אביי: והא רב ושמואל דאמרי תרוייהו ביצה אסורה! - אמר ליה: אמינא לך אנא רבן יוחנן בן זכאי ואת אמרת לי רב ושמואל? - ולרב ושמואל קשיא מתניתין! - לא קשיא, הא לן, והא להו. ורב יוסף אמר: אף מתקנת רבן יוחנן בן זכאי ואילך ביצה אסורה. מאי טעמא? <u>הוי דבר שבמנין, וכל דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו.</u></p>

the 30th, would now be regarded as New Year, however late the messengers came on that day. But in Babylon and all places outside Palestine, the observance of the two days was not affected by the enactment of R. Johanan, for there the two days were kept holy by the early Rabbinical enactment, and were regarded as one continuous day of holiness.] But R. Joseph [In opposition to Rabbah] says: Even from [the time of] the enactment of R. Johanan b. Zakkai and onwards the egg is prohibited [on the second day]. What is the reason? It [The prohibition of the egg on the second day] is a matter which was decided by a majority vote [The prohibition of the egg on the second day] and whatever was [forbidden] by a majority vote, requires another majority vote to permit it. [Even though the reason for its prohibition no longer exists, the prohibition still holds until a further vote in Assembly had been taken and declaring it now permissible; and as no such vote had been taken the status quo remains, i.e., the prohibition of the egg is still binding. V. Sanh. 59b. It is pointed out infra 5b that the vote of Assembly was not directly dealing with the egg but with the making of the two days one continuous day of holiness.]

2b. B. Beitza 5b

What is meant by 'And [Scripture] further says'? [The question here is: How do you infer from the first passage of Scripture the principle that a prohibition once made is absolutely binding until it has been rescinded; and if the inference is satisfactory, why is it necessary to have a second Scripture text? Rashi.] — He means thus: Consider: It is written: Be ready against the third day, come not near a woman. (Ex. 19:15) Then what is the purpose of 'Go say to them, Return ye to your tents'? Infer therefrom that every prohibition decided by a majority vote requires another majority vote to rescind it. And should you reply, it comes as a command concerning conjugal duties, [then] come and hear: 'When the trumpet soundeth long they shall Come up to the mount.' Now consider: It is written: 'Neither let the flocks nor herds feed before that Mount.' [The expression 'before that Mount' is interpreted as meaning 'that Mount covered with the cloud of the Divine presence', from which it might be inferred that only as long as the cloud of the Divine presence remained over the mountain no man or beast could draw near, but when the cloud was removed the people might, by their own inference, have thought that they might now ascend the mountain.] Then what is the purpose of: 'When the trumpet soundeth long they shall come up to the

תלמוד בבלי ביצה ה: ב

הכי קאמר: מכדי כתיב + שמות יט+ היו נכנים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה - + דברים ה+ לך אמר להם שובו לכם לאהליכם, למה לי? שמע מינה: כל דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו. וכי תימא: למצות עונה הוא דאתא - תא שמע + שמות יט+ במשך היבל המה יעלו בהר, מכדי כתיב + שמות לד+ גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא, במשך היבל למה לי? שמע מינה: דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו. וכי תימא: הני מילי - בדאורייתא, אבל בדרבנן לא - תא שמע: כרם רבעי. והא כרם רבעי דרבנן וקאמרי ליה: כבר נמנו עליך חבריך והתירוהו. וכי תימא: ביצה נמי אמנו עלה רבן יוחנן בן זכאי ושריוה, כי אמנו - אעדות, אביצה - לא אמנו. אמר ליה אביי: אטו ביצה במנין מי הואי? ביצה בעדות תליא מלתא, אתסר עדות אתסר ביצה, אשתרי עדות אשתרי ביצה.

<p>Mount'. <u>Conclude therefrom that what has been prohibited by a majority vote requires another majority vote to rescind it.</u> [The reason for the 'trumpet sounding long' was to indicate that the Divine presence was removed from the mountain] And should you argue, this only applies to the case of a Biblical [prohibition] but not to the case of a Rabbinical [prohibition],[such as the egg] [then] come and hear: 'The fourth [year vineyard] fruit, etc.' Now the law concerning the fourth [year vineyard] fruit is a Rabbinical enactment, and yet they said to him: 'Thy colleagues have already taken a vote respecting your case and permitted it!' And if you say that R. Johanan b. Zakkai allowed also a vote to be taken concerning an egg and permitted it, [I will reply]: They only took a vote concerning testimony, but concerning the egg they did not take a vote. Said Abaye to him: Has there been then at all a vote taken [at any time] concerning the egg [itself]?[And if no vote was directly taken, the question of requiring another vote rescinding it does not arise.] The egg is dependent on [the acceptance of] testimony: If the testimony of the witnesses is disallowed, then the egg is forbidden [For the two days are regarded as one continuous day of holiness] but if the testimony of the witnesses is permitted then the egg is [a automatically] permitted</p>	
<p>3. B. Sanhedrin 59b But procreation, which was enjoined upon the Noachides, for it is written, And you be ye fruitful and multiply and repeated at Sinai, as it is written, Go say to them, get you in to your tents again, was nevertheless commanded to Israel but not to the heathens? — That repetition was to teach that whatever has been constitutionally forbidden by a majority vote requires another majority vote to abrogate it.</p>	<p>3. תלמוד בבלי סנהדרין נט:ב והרי פריה ורביה, שנאמרה לבני נח, דכתיב +בראשית ט'+ ואתם פרו ורבו, ונשנית בסיני +דברים ה'+ לך אמר להם שובו לכם לאהליכם, לישראל נאמרה, ולא לבני נח! - ההוא לכל דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו הוא דאתא.</p>
<p>4. B. Gittin 36b The question was raised: When Hillel instituted the prosbul, did he institute it for his own generation only or for future generations also? What is the practical bearing of this question? — [In case we should desire] to abolish it. If you say that Hillel instituted the prosbul only for his own generation, then we may abolish it, but if for future generations also, [this would not be easy] since one Beth din cannot annul the decisions of another unless it surpasses it in wisdom and in numbers.</p>	<p>4. תלמוד בבלי גיטין לו:ב איבעיא להו: כי התקין הלל פרוסבול - לדריה הוא דתקין, או דלמא לדרי עלמא נמי תקין? למאי נפקא מינה? לבטוליה, אי אמרת לדריה הוא דתקין מבטלינן ליה, אלא אי אמרת לדרי עלמא נמי תקין, הא אין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חברו - אלא אי"כ גדול הימנו בחכמה ובמנין, מאי?</p>

<p>5. B. Bava Metzia 59b It has been taught: On that day R. Eliezer brought forward every imaginable argument, but they did not accept them. Said he to them: 'If the halachah agrees with me, let this carob-tree prove it!' Thereupon the carob-tree was torn a hundred cubits out of its place — others affirm, four hundred cubits. 'No proof can be brought from a carob-tree,' they retorted. Again he said to them: 'If the halachah agrees with me, let the stream of water prove it!' Whereupon the stream of water flowed backwards — 'No proof can be brought from a stream of water,' they rejoined. Again he urged: 'If the halachah agrees with me, let the walls of the schoolhouse prove it,' whereupon the walls inclined to fall. But R. Joshua rebuked them, saying: 'When scholars are engaged in a halachic dispute, what have ye to interfere?' Hence they did not fall, in honour of R. Joshua, nor did they resume the upright, in honour of R. Eliezer; and they are still standing thus inclined. Again he said to them: 'If the halachah agrees with me, let it be proved from Heaven!' Whereupon a Heavenly Voice cried out: 'Why do ye dispute with R. Eliezer, seeing that in all matters the halachah agrees with him!' <u>But R. Joshua arose and exclaimed: 'It is not in heaven.'</u> <u>What did he mean by this? — Said R. Jeremiah: That the Torah had already been given at Mount Sinai; we pay no attention to a Heavenly Voice, because Thou hast long since written in the Torah at Mount Sinai, After the majority must one incline.</u> R. Nathan met Elijah and asked him: What did the Holy One, Blessed be He, do in that hour? — He laughed [with joy], he replied, saying, 'My sons have defeated Me, My sons have defeated Me.'</p>	<p>5. תלמוד בבלי בבא מציעא נט:ב תנא: באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו הימנו. אמר להם: אם הלכה כמותי - חרוב זה יוכיח. נעקר חרוב ממקומו מאה אמה, ואמרי לה: ארבע מאות אמה. אמרו לו: אין מביאין ראיה מן החרוב. חזר ואמר להם: אם הלכה כמותי - אמת המים יוכיחו. חזרו אמת המים לאחוריהם. אמרו לו: אין מביאין ראיה מאמת המים. חזר ואמר להם: אם הלכה כמותי - כותלי בית המדרש יוכיחו. הטו כותלי בית המדרש ליפול. גער בהם רבי יהושע, אמר להם: אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה - אתם מה טיבכם? לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע, ולא זקפו מפני כבודו של רבי אליעזר, ועדין מטין ועומדין. חזר ואמר להם: אם הלכה כמותי - מן השמים יוכיחו. יצאתה בת קול ואמרה: מה לכם אצל רבי אליעזר שהלכה כמותו בכל מקום! <u>עמד רבי יהושע על רגליו ואמר: לא בשמים היא. - מאי דבברים לי? לא בשמים היא? - אמר רבי ירמיה:</u> שכבר נתנה תורה מהר סיני, אין אנן משגיחין בבת קול, שכבר כתבת בהר סיני בתורה + שמות כ"ג+ אחרי רבים להטות. - אשכחיה רבי נתן לאליהו, אמר ליה: מאי עביד קודשא בריך הוא בההיא שעתא? - אמר ליה: קא חייד ואמר נצחוני בני, נצחוני בני.</p>
<p>6a. M. Shabbat 1:4 And these are of the halachoth which they stated in the upper chamber of Hananiah b. Hezekiah b. Garon, when they went up to visit him. They took a count, and Beth Shammai outnumbered Beth Hillel.; and on that day they enacted eighteen measures.</p> <p>6b. B. Shabbat 17a And another? — When one vintages [grapes] for the vat [I.C., to manufacture wine], Shammai maintains: It is made fit (to become unclean); while Hillel ruled, It is not made fit. Said Hillel to Shammai: Why must one vintage [grapes] in purity, yet not gather [olives] in purity? If you provoke me, he replied, I will decree uncleanness in the case of olive gathering too. A sword was planted in the Beth Hamidrash and it was proclaimed, 'He who would enter, let him enter, but he who would depart, let him not depart!' And on that</p>	<p>6. משנה שבת א:ד ואלו מן ההלכות שאמרו בעליית חנניה בן חזקיה בן גוריון כשעלו לבקרו נמנו ורבו ב"ש על ב"ה וי"ח דברים גזרו בו ביום:..</p> <p>תלמוד בבלי שבת יז:א ואידך הבוצר לגת, שמאי אומר: הוכשר, הלל אומר: לא הוכשר. אמר לו הלל לשמאי: מפני מה בוצרין בטהרה, ואין מוסקין בטהרה? - אמר לו: אם תקניטני - גוזרני טומאה אף על המסיקה. נעצו חרב בבית המדרש, אמרו: הנכנס יכנס והיוצא אל יצא. ואותו היום היה הלל כפוף ויושב לפני שמאי כאחד מן התלמידים, והיה קשה לישראל כיום שנעשה בו העגל. וגזור שמאי והלל - ולא קבלו מינייהו, ואתו תלמידיהו גזור וקבלו מינייהו.</p>

<p>day Hillel sat submissive before Shammai, like one of the disciples, and it was as grievous to Israel as the day when the [golden] calf was made. Now, Shammai and Hillel enacted [this measure], but they would not accept it from them; but their disciples came and enacted it, and it was accepted from them.</p>	
--	--

II. Hillel vs. Shammai

<p>7. B. Eiruvין 13b R. Abba stated in the name of Samuel: For three years there was a dispute between Beth Shammai and Beth Hillel, the former asserting, 'The halachah is in agreement with our views' and the latter contending, 'The halachah is in agreement with our views'. Then a bath kol issued announcing, '[The utterances of] both are the words of the living God, [but the halachah is in agreement with the rulings of Beth Hillel]'. Since, however, both are the words of the living God' what was it that entitled Beth Hillel to have the halachah fixed in agreement with their rulings? Because they were kindly and modest, they studied their own rulings and those of Beth Shammai, and were even so [humble] as to mention the actions of Beth Shammai before theirs.</p>	<p>7. תלמוד בבלי עירובין יג:ב אמר רבי אבא אמר שמואל: שלש שנים נחלקו בית שמאי ובית הלל, הללו אומרים הלכה כמותנו והללו אומרים הלכה כמותנו. יצאה בת קול ואמרה: אלו ואלו דברי אלהים חיים הן, והלכה כבית הלל. וכי מאחר שאלו ואלו דברי אלהים חיים מפני מה זכו בית הלל לקבוע הלכה כמותן - מפני שנוחין ועלובין היו, ושונן דבריהן ודברי בית שמאי. ולא עוד אלא שמקדימין דברי בית שמאי לדבריהן.</p>
<p>8. B. Eiruvין 6b Was it not in fact taught: The halachah is always in agreement with Beth Hillel, but he who wishes to act in agreement with the ruling of Beth Shammai may do so, and he who wishes to act according to the view of Beth Hillel may do so; <u>he, however, who adopts] the more lenient rulings of Beth Shammai and the more lenient rulings of Beth Hillel is a wicked man, [while of the man who adopts] the restrictions of Beth Shammai and the restrictions of Beth Hillel Scripture said: But the fool walketh in darkness. A man should rather act either in agreement with Beth Shammai both in their lenient and their restrictive rulings or in agreement with Beth Hillel in both their lenient and their restrictive rulings?</u> (Now is not this self-contradictory? You said: 'The halachah is always in agreement with Beth Hillel, and then you [proceed to] say: 'But he who wishes to act in agreement with the ruling of Beth Shammai may do so!' — This is no difficulty; the latter statement [was made] before [the issue of] the bath kol while the former [was made] after [the issue of] the bath kol. And if you prefer I might reply: Both the former and the latter statements [were made] after [the issue of] the bath kol [but the latter] represents [the view of] R. Joshua who does <u>not recognize the authority of a bath kol</u>. And if you prefer I might reply: It is this that was meant: Whenever you come</p>	<p>8. תלמוד בבלי עירובין ו:ב והא תניא: לעולם הלכה כבית הלל, והרוצה לעשות כדברי בית שמאי - עושה, כדברי בית הלל - עושה. <u>מקולי בית שמאי ומקולי בית הלל - רשע, מחומרי בית שמאי ומחומרי בית הלל - עליו הכתוב אומר + קהלת ב+ הכסיל בחשך הולך, אלא, אי כבית שמאי - כקוליהון וכחומריהון, אי כבית הלל - כקוליהון וכחומריהון. הא גופא קשיא: אמרת לעולם הלכה כבית הלל והדר אמרת הרוצה לעשות כדברי בית שמאי עושה! - לא קשיא; כאן - קודם בת קול, כאן - לאחר בת קול. ואיבעית אימא: הא והא לאחר בת קול, ורבי יהושע היא, דלא משגח בבת קול. ואיבעית אימא, הכי קאמר: כל היכא דמשכחת תרי תנאי ותרי אמוראי דפליגי אהדדי כעין מחלוקת בית שמאי ובית הלל - לא ליעבד כי קוליה דמר וכי קוליה דמר, ולא כחומריה דמר וכי חומריה דמר. אלא: או כי קוליה דמר וכחומריה עביד, או כקוליה דמר וכחומריה עביד.</u></p>

<p>across two Tannas and two Amoras who differ from one another in the manner of the disputes between Beth Shammai and Beth Hillel, a man should not act either in accordance with the lenient ruling of the one Master and the lenient ruling of the other Master, nor in accordance with the restriction of the one and the restriction of the other, but either in accordance with the lenient and restrictive ruling of the other or in accordance with the lenient and restrictive ruling of the other.)</p>	
<p>9. M. Berachot 1:3 Beth Shammai say: In the evening every man should recline and recite [the shema], and in the morning he should stand, as it says, "and when thou liest down and when thou risest up" (Devarim 6:7). Beth Hillel, however, say that every man should recite in his own way, as it says, "and when thou walkest by the way." Why then is it said, and when thou liest down and when thou risest up? [this means], at the time when people lie down and at the time when people rise up. R. Tarfon said: I was once walking by the way and I reclined to recite the shema' in the manner prescribed by Beth Shammai, and I incurred danger from robbers. They said to him: you deserved to come to harm, because you acted against the opinion of Beth Hillel.</p>	<p>9. משנה ברכות פרק א:ג בית שמאי אומרים בערב כל אדם יטו ויקראו ובבוקר יעמדו שנאמר (דברים ו) ובשכבך ובקומך ובית הלל אומרים כל אדם קורא כדרכו שנאמר (שם /דברים ו) /) ובלכתך בדרך אם כן למה נאמר ובשכבך ובקומך בשעה שבני אדם שוכבים ובשעה שבני אדם עומדים אמר ר' טרפון אני הייתי בא בדרך והייתי לקרות כדברי ב"ש וסכנתי בעצמי מפני הלסטים אמרו לו כדי היית לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה:</p>
<p>10. B. Shabbat 15a Hillel said: A hin full of drawn water renders a mikvah unfit. (For one must state [a dictum] in his teacher's phraseology. Shammai maintained: nine kabs). But the Sages ruled neither as one nor as the other, until two weavers came from the dung gate of Jerusalem and testified on the authority of Shemaiah and Avtalion that three logs of drawn water render a mikvah unfit, and the Sages ratified their words.</p>	<p>10. תלמוד בבלי שבת טו:א ואידך, הלל אומר: מלא הין מים שאובים פוסלים את המקוה. שחייב אדם לומר בלשון רבו. שמאי אומר: תשעה קבין, וחכמים אומרים: לא כדברי זה ולא כדברי זה, עד שבאו שני גרדיים משער האשפה שבירושלים, והעידו משום שמעיה ואבטליון ששלשה לוגין מים שאובין פוסלים את המקוה, וקיימו חכמים את דבריהם.</p>

III. Public Acceptance

<p>11. B. Sanhedrin 5a Come and hear! Mar Zutra, the son of R. Nahman, judged a case alone and gave an erroneous decision. On appearing before R. Joseph, he was told: If both parties accepted you as their judge, you are not liable to make restitution. Otherwise, go and indemnify the injured party. Hence it can be inferred that the judgment of one, though not authorized, is valid.</p>	<p>11. תלמוד בבלי סנהדרין ה:א תא שמע: דמר זוטרא בריה דרב נחמן דן דינא וטעה, אתא לקמיה דרב יוסף, אמר לו: אם קיבלוך עלייהו - לא תשלם, ואי לא - זיל שלים. שמע מינה: כי לא נקיט רשותא - דיניה דינא, שמע מינה.</p>
<p>12. B. Avoda Zara 35a Ulla said: When an ordinance is made in Palestine, its reason is not revealed before a full year passes, lest there be some who might not agree with the reason and would treat the ordinance lightly</p>	<p>12. תלמוד בבלי עבודה זרה לה:א דאמר עולא: כי גזרי גזירתא במערבא, לא מגלו טעמא עד תריסר ירחי שתא, דלמא איכא איניש דלא ס"ל ואתי לזלוולי בה</p>